

Fredericia Kommune
V/ Mai Løbner Andersen
Gothersgade 20
7000 Fredericia

Kystdirektoratet
J.nr. 2025 - 40335
Ref. frhod
Den 18. august 2025

Afslag til etablering af grøft til at erstatte dræn inden for strandbeskyttelseslinjen

Ansøgning

I har søgt om dispensation fra naturbeskyttelseslovens¹ § 15 til at etablere en grøft til at erstatte et drænrør inden for strandbeskyttelseslinjen på ejendommen matr. nr. 6b, Trelde, Fredericia Jorder, Trelde Næsvej 154, 7000 Fredericia, i Fredericia Kommune.

Afgørelse

Kystdirektoratet giver afslag efter naturbeskyttelseslovens § 65b, stk. 1, jf. § 15, til det ansøgte.

I kan læse mere om lovgrundlaget for afgørelsen i bilag 1.

Afgørelsen kan påklages

Afgørelsen kan påklages inden for fire uger.

I kan se en klagevejledning i bilag 2.

Redegørelse for sagen

Fredericia Kommune har søgt på vegne af lodsejer om dispensation til at etablere en grøft til at erstatte et gammelt dræn på matr. nr. 6b, Trelde, Fredericia Jorder, 7000 Fredericia inden for strandbeskyttelseslinjen, se fig. 1. Den ansøgte ejendom er en samlet fast ejendom på 530900 m², dog uden beboelsesbygninger. Hele matriklen er skovnoteret med fredskov.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 om naturbeskyttelse.

Fig. 1. Ortofoto 2024. Det orange skrauerede område markerer det strandbeskyttede areal. De røde streger markerer de vejledende matrikelskel. Den røde markerede matrikel er den ansøgte matrikel.

Ansøger oplyser følgende:

” For at afhjælpe udfordringerne med afvanding og grundvandsstigninger, ønsker Fredericia Kommune at etablere en grøft på matr. nr. 6b, Trelde, Fredericia Jorder.

Grøften erstatter et gammel dræn, som det vurderes ikke er funktionsdygtigt.

Sagens baggrund

På matr. nr. 6b, Trelde, Fredericia Jorder ligger et gammelt dræn, som forbinder to afvandingsgrøfter.

Drænet blev anlagt i 1976, som del af et pumpesystem. Drænets præcise dimensioner og dybdemæssige placering kendes ikke.

Det gamle dræn kan ikke lede vandet fra de tilstødende enge væk fra området, hvilket medfører store mængder vand på engene, samt grundvandsstigninger i området. I perioder med hyppig nedbør, er det muligt at måle grundvandstandsstigningen omkring husenes sokler fra dag til dag.

Denne stigning forventes at fortsætte de kommende år, og vil potentielt medføre større omkostninger for de berørte borgere. Enkelte borgere har allerede haft større udgifter, som en konsekvens af vandmængderne.

Den nye grøft vil kunne lede vandet væk fra området mere effektivt end drænet, og dermed forhindre yderligere skader.

Fig. 2. Tilsendt fra ansøger. Billede af drænets formodet placering (rød) og tilstødende afvandingsgrøfter (blå).

Ansøgte

Projektet vil åbne et gammelt dræn, så der opnås en ca. 155 m åben grøft. Drænet og to tilhørende brønde på matr. nr. 6b graves op og fjernes. Grøften etableres med gravemaskine i samme trace som drænet, der vil dog laves mindre slyngninger på strækningen. Strækningen hvor grøften graves, har et meget lille fald, så det er begrænset hvor meget grøftens forløb kan slynges.

Grøften anlægges med en varierende bundbredde på 50 - 100 cm og et skråningsanlæg på 2-4.

Grøften graves med samme bundkote som drænets nuværende bundkote.

Det opgravede materiale udjævnes på en del af projektområdet i et tyndt lag, som ikke må overstige 10 cm.

Ligesom drænet, vil den nye grøft forbinde de to eksisterende grøfter på hhv. matr. nr. 8i og den østlige del af 6b. Forløbet af den nye grøft er skitseret på figur 2 – der kan dog foretages mindre justeringer af forløbet, hvis det viser sig mere hensigtsmæssigt.

Fig. 3. Tilsendt fra ansøger. Illustration af ansøgte grøft.

Det forventes at grøften vil være vandførende størstedelen af året under normale nedbørsforhold, med mulighed for vandet fra grøften kan brede sig på den omkringliggende eng i perioder.

De tilstødende arealer er registreret som enge, og er beskyttet under naturbeskyttelseslovens §3.

Kommunen vurderer at gennemførelsen af projektet vil forbedre naturtilstanden i området, da der med grøften skabes nye levesteder for dyr og planter. Efter projektet er færdigt, forventes det, at projektområdet bliver registreret som eng. (...)

Ansøger oplyser derudover:

"Grøften skal erstatte et gammelt dræn, som ikke fungerer optimalt. Dette har forårsaget problemer med afvanding fra markerne i området, og medført store grundvandsstigninger, som forventes at blive værre de næste år.

Grundvandsstigningen betyder, at man i perioder med hyppig regn, kan måle vandstandsstigningen omkring husenes sokler fra dag til dag. Flere borgere har måtte investere i faskiner og omfangsdræn for at forhindre skader.

I 2024 oplevede en borger at der kom vand over vejen, og ind i deres hus, hvilket medførte skader for omkring 100.000 kr.

Det er kommunens vurdering, at disse udfordringer vil blive afhjulpet med den nye grøft."

Kystdirektoratet oplyser herefter ansøger om praksis for tilstandsændring, samt en foreløbig vurdering af sagen. Kystdirektoratet gør opmærksom på muligheden for etablering af nyt drænrør, ville være omfattet af midlertidige terrænændringer,

hvilket ikke kræver dispensation fra strandbeskyttelseslinjen. Ansøger svarer hertil:

” På matrikel nr. 6b, Trelde, Fredericia Jorder, Trelde Næsvej 154 ønsker Fredericia Kommune fortsat at åbne et rørlagt dræn som en del af naturgenopretning af området, og i stedet etablere en grøft i samme tracé.

Området fremstår i dag som eng, hvoraf et større område har karakter af strandrørsump, og er således domineret af strandkogleaks og tagrør – se vedlagte billede.

Det åbne forløb skal skabe bedre forbindelse mellem vandet i de eksisterende grøfter, og det omkringliggende område. Dette vil gavne flora og fauna i området – for faunaens vedkommende, særligt insektlivet samt padder.

Enkelte dele af engen har i dag et lavt, midlertidigt vandspejl, hvor rørsumpsplanterne er dominerende, mens den øvrige del er mere tør. Med etableringen af grøften, vil dette vandspejl blive permanent, med mulighed for, at vandet kan brede sig ud over den resterende del af engen, så denne kan forsumpe. Det begrænsede fald i området betyder at vandet i grøften ikke vil bevæge sig hurtigt ud af området.

Det er Fredericia Kommunes hensigt, at vi ved at genoprette hydrologien på engen, kan understøtte udviklingen af strandrørsumpen.

Området har ikke været græsset, og der etableres ikke græsning efter projektet. Området har været omfattet af genopdykningsretten, og er derfor ikke registreret som §3 natur.

Efter projektet vil området blive registreret som §3 natur, så naturen på arealet kan beskyttes.”

Kystdirektoratet oplyser hertil, at permanente terrænændringer administreres meget restriktivt, og kun særlige tilfælde kan give anledning til dispensation.

Derudover oplyser Kystdirektoratet at, ifølge administrativ praksis kan der gives dispensation til reetableringen af tidligere naturlige vandløb, for at genskabe naturlig hydrologi i et område. I den konkrete sag vurderer Kystdirektoratet ved gennemgang af både høje og lave målebordsblade (fig. 4), at der ikke er tale om et tidligere naturligt vandløb, men en grøft som nu er rørlagt. Derved kan ansøgte ikke klassificeres som naturlig hydrologi, og dermed ikke hører under den ovennævnte bestemmelse. Alternativt skulle projektet have grundlag i en mere omfattende naturforbedrende plan som f.eks. en Natura 2000-plan eller EU-life projekt.

Fig. 4. Målebordsblade. Venstre: høje målebordsblade 1842-1899. Højre: lave målebordsblade 1901-1971.

Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse

I behandlingen af en ansøgning om dispensation fra strandbeskyttelseslinjen vurderer Kystdirektoratet, om det ansøgte kan påvirke Natura 2000-områder eller dyre- og plantearter på habitatdirektivets bilag IV. Læs evt. mere herom i bilag 1.

Natura 2000

Det nærmeste Natura 2000-område (nr. 78, Skove langs nordsiden af Vejle Fjord) ligger ca. 4,8 km mod nord. Natura 2000-området omfatter habitatområde nr. 67 og fuglebeskyttelsesområde nr. 45.

Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området ses i bilag 3.

Idet der meddeles afslag på ansøgningen har Kystdirektoratet ikke foretaget en nærmere vurdering af, om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter vil kunne påvirke Natura 2000-området væsentligt.

Bilag IV-arter

Kystdirektoratet har i den konkrete sag, hvor der meddeles afslag, ikke foretaget en vurdering af, om det ansøgte kan medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Begrundelse for afgørelsen

Det ansøgte ligger inden for strandbeskyttelseslinjen og forudsætter derfor dispensation efter naturbeskyttelsesloven.

Af naturbeskyttelseslovens §15 fremgår det at der må ikke foretages ændring i tilstanden af strandbredder eller af andre arealer, der ligger mellem strandbredden og strandbeskyttelseslinjen, jf. stk. 2. Der må derved f.eks. ikke placeres bebyggelse, ske beplantning eller terrænændringer, etableres hegn eller placeres campingvogne og lign., og der må ikke foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel.

Terrænændringer kræver som udgangspunkt dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 15, dog gælder dette ikke midlertidige terrænændringer

inden for strandbeskyttelseslinjen som f.eks. ned- eller opgravning af rør, såfremt terrænet straks reableres. Hvis terrænet ikke umiddelbart kan reableres efter anlægsarbejdet, f.eks. ved arbejde inden for § 3 beskyttede naturtyper, kræver sådant arbejde en forudgående dispensation fra strandbeskyttelseslinjen.

Kystdirektoratet vurderer, at opgravningen af rørene på ejendommen ikke er dispensationskrævende, hvis terrænet reableres, dog er dette ikke tilfældet for den efterfølgende etablering af vandløbet/grøften. Vandløbet/grøften skal vurderes efter den restriktive dispensationsadgang i naturbeskyttelseslovens § 65b, stk. 1, hvor en dispensation forudsætter, at projektet udgør et særligt tilfælde.

Ifølge administrativ praksis kan der gives dispensation til reablering af tidligere naturlige vandløb, for at genskabe naturlig hydrologi i området. I den konkrete sag vurderer Kystdirektoratet ikke, at der er tale om et tidligere naturligt vandløb, men en grøft som ikke kan klassificeres som naturlig hydrologi og dermed ikke hører under den nævnte praksis.

I vurderingen af om ansøgte tidligere vandløb var naturligt har Kystdirektoratet lagt vægt på vandets lige forløb. Derudover er det indgået i vurderingen, at anlæggelsen af en åben grøft vil medføre en ændring i kystlandskabet. Strandbeskyttelseslinjen har blandt andet til sigte at beskytte bagvedliggende kystlandskaber.

Kystdirektoratet meddeler på denne baggrund afslag til at etablere en grøft.

Med venlig hilsen

Freja Holm Dahl
Kystdirektoratet
+45 24 37 58 46
frhod@kyst.dk

Bilagsliste:

Bilag 1: Lovgrundlag

Bilag 2: Klagevejledning

Bilag 3: Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området

Afgørelsen er også sendt til:

- Fredericia Kommune, kommunen@fredericia.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Fredericia, fredericia@dn.dk
- Friluftsrådet centralt: fr@friluftsradet.dk
- Friluftsrådet, Kreds Trekantområder, trekantomraadet@friluftsradet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk og dof@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Fredericia, fredericia@dof.dk
- Dansk Botanisk Forening, Jyllandskredsen, nbu_jyl@botaniskforening.dk
- Dansk Kano og Kajak Forbund, miljo@kano-kajak.dk
- Danmarks Jægerforbund, sager@jaegerne.dk
- Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, mail@sgav.dk

Afgørelsen offentliggøres desuden på Kystdirektoratets hjemmeside, www.kyst.dk.

Bilag 1: Lovgrundlag

Naturbeskyttelsesloven

Af naturbeskyttelseslovens² § 15 fremgår, at der ikke må foretages ændringer i tilstanden af strandbredder eller af andre arealer, der ligger mellem strandbredden og strandbeskyttelseslinjen. Formålet med bestemmelserne om strandbeskyttelse er at sikre, at arealerne nær kysten bevares så uberørte som muligt. Hermed varetages landskabelige, biologiske og rekreative hensyn.

Forbuddet mod tilstandsændringer betyder bl.a., at der ikke må opføres bebyggelse, foretages terrænændringer eller etableres beplantning inden for strandbeskyttelseslinjen. Der må heller ikke etableres hegn, placeres campingvogne og lignende, og der må ikke foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel.

En række ændringer er dog umiddelbart undtaget fra forbuddet. Undtagelserne fremgår af lovens §§ 15a og 15b. Kystdirektoratet har desuden mulighed for at dispensere til visse anlæg, eller hvis der er tale om et særligt tilfælde, jf. lovens § 65b.

Af hensyn til de nationale interesser, der er knyttet til kystområderne, administreres bestemmelserne om strandbeskyttelse meget restriktivt. Der dispenseres desuden kun, når dispensationen vil være uden konsekvenser for den fremtidige administration af strandbeskyttelseslinjen.

Lovgivning om international naturbeskyttelse

Ifølge habitatbekendtgørelsen³ skal Kystdirektoratet, før der gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, vurdere om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt (en væsentlighedsvurdering). Direktoratet vurderer i den forbindelse, om det ansøgte kan påvirke områdets naturtyper og levesteder samt de arter, som området er udpeget for at bevare. Hvis det ikke kan udelukkes, at det ansøgte kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan der ikke meddeles dispensation til det ansøgte.

Kystdirektoratet er desuden forpligtet til at varetage beskyttelseshensyn til en række dyr og planter (arter på habitatdirektivets bilag IV) over alt i landet, det vil sige uanset om de forekommer inden for et af de udpegede Natura 2000-områder eller udenfor. Der kan ikke gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for de pågældende dyrearter eller ødelægge de pågældende plantearter.

² Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 om naturbeskyttelse.

³ Bekendtgørelse nr. 1098 af 21. august 2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Bilag 2: Klagevejledning

Kystdirektoratets afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentliggjort på vores hjemmeside, regnes fristen dog altid fra offentliggørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- offentlige myndigheder
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Der klages via Klageportalen, der kan findes på www.naevneneshus.dk, eller alternativt på www.borger.dk og www.virk.dk. Der logges ind med MitID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Det koster 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer i gebyr at indgive en klage. Betaling foregår via Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Kystdirektoratet. Kystdirektoratet videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 88, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven.

Bilag 3: Udpegningsgrundlag for Natura 2000-område nr. 78, Skove langs nordsiden af Vejle Fjord

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 67		
Naturtyper:	Strandvold med enårige planter (1210)	Strandvold med flerårige planter (1220)
	Kystklint/klippe (1230)	Strandeng (1330)
	Forklit (2110)	Grå/grøn klit* (2130)
	Klittavning (2190)	Kransnålalge-sø (3140)
	Næringsrig sø (3150)	Brunvandet sø (3160)
	Vandløb (3260)	Kalkoverdrev* (6210)
	Surt overdrev* (6230)	Tidvis våd eng (6410)
	Hængesæk (7140)	Kildevæld* (7220)
	Rigkær (7230)	Bøg på mor med kristtorn (9120)
	Bøg på muld (9130)	Bøg på kalk (9150)
	Ege-blandskov (9160)	Stilkeke-krat (9190)
	Skovbevokset tørvemose* (91D0)	Elle- og askeskov* (91E0)
Arter:	Skæv vindelsnegl (1014)	Bæklampret (1096)
	Stor vandsalamander (1166)	
Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 45		
Fugle:	Hvæpsevåge (Y)	Isfugl (Y)

(fra [Natura 2000-planen 2022-27](#))